

Federale Overheidsdienst
Mobiliteit en Vervoer
Luchtvaart

Directoraat-generaal Luchtvaart
Dienst Inschrijvingen en
Vliegvergunningen
CCN – 2de verdieping
Vooruitgangstraat 80, Bus 5

1030 Brussel
Tel. : 02/277.43.11 – Fax : 02/277.42.59

Uw contactpersoon
Pieter Dumont

Tel. : 02/277.43.81 - Fax : 02/277.42.84

e-mail : pieter.dumont@mobilitt.fgov.be
Ondememingsnummer : 0 308 357 852

metro : Rogier
trein : Noordstation
bus- en tramhalte : Rogier

Uw bericht van : Uw kenmerk : Ons kenmerk : Bijlagen : Brussel de
L-PEL/JDC/PDU/2008.06.09 09/06/2008

Leidraad om een rapport van examenvrijstelling op te stellen

Inleiding

Op 28 september 2008 wordt een Part-66-bewijs van onderhoudsbevoegdheid voor luchtvaartuigen onmisbaar om een vliegtuig of een helikopter na onderhoudswerken weer in dienst te brengen. Een houder van dit bewijs mag na onderhoudswerkzaamheden aan een luchtvaartuig een certificaat afgeven dat het weer in dienst gesteld mag worden.

De normen met betrekking tot het kennisniveau en tot de modules, de onderwerpen en de inhoud van de examens zijn vastgelegd in de Verordening 2042/2003 betreffende de onderhoudsvergunningen voor luchtvaartuigen, meer bepaald in het Deel (Part) 66.¹

Het onderhoudsbevoegdheidsbewijs voor luchtvaartuigen wordt door het Directoraat-generaal Luchtvaart afgegeven, als de aanvrager voldoet aan twee fundamentele vereisten:

- een voldoende niveau van theoretische kennis aantonen;
- een adequate ervaring bezitten.

Bewijzen worden in verschillende categorieën afgeleverd:

- categorie A: voor taken die als eenvoudig of als routine worden beschouwd;
- categorie B1: voor taken die betrekking hebben op de structuur, de motor en de verschillende systemen aan boord;
- categorie B2: voor taken met betrekking tot avionica en elektrische systemen.

Elke categorie bewijzen heeft uiteraard haar eigen vereisten voor het theoretische kennisniveau en voor de ervaring. Van de aanvrager van een categorie B1 bewijs wordt dus een grondigere kennis van het vliegtuig of de helikopter verlangd dan van een aanvrager van een categorie B2 bewijs. Voor een categorie B2 bewijs wordt dan natuurlijk meer theoretische kennis van avionica vereist dan voor een categorie B1 bewijs.

---

¹ Verordening (EG) nr. 2042/2003 van de Commissie van 20 november 2003 betreffende de permanente luchtwaardigheid van luchtvaartuigen en luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken, en betreffende de goedkeuring van bij voornoemde taken betrokken organisaties en personen
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32003R2042:NL:HTML>

Het bewijs van voldoende theoretisch kennisniveau wordt in principe geleverd door te slagen voor de examens voor de gevraagde categorie van onderhoudsbevoegdheidsbewijs.

Maar als de aanvrager slaagde voor bepaalde studies of opleidingen, kunnen deze in rekening worden gebracht voor vrijstelling van één of meer examens voor de verkrijging van een onderhoudsbevoegdheidsbewijs.

Het rapport van examenvrijstelling is het document dat het Directoraat-generaal Luchtvaart in staat stelt om dergelijke vrijstelling(en) te geven. Dit rapport van examenvrijstelling toont aan dat een opleiding voor technische kwalificatie op volledig of gedeeltelijk evenwaardige wijze voldoet aan de theoretische kennisnormen.

Administratieve inlichtingen

Wij geven hieronder de gedragslijnen om een dergelijk rapport van examenvrijstelling op te stellen en te organiseren.

De hierna gebruikte term “instelling” betekent het instituut, de school of de organisatie waar de studies of de opleiding plaats hebben gehad.

Het rapport van examenvrijstelling is een gecontroleerd document: het dient om die inlichtingen te vermelden waardoor de bevoegde overheid en de instelling het kunnen opvolgen, opdat de inlichtingen steeds actueel blijven.

Het rapport van examenvrijstelling moet de volgende administratieve elementen bevatten:

1. een voorpagina
2. een uniek kenmerk
3. een kopienummer
4. een herzieningsdatum
5. een aanhef
6. een inhoudsopgave
7. een lijst van de effectieve pagina's
8. een overzicht van de herzieningen
9. een distributielijst
10. een paginering

De voorpagina bevat het opschrift van het document en dat is als volgt:

“Rapport van examenvrijstelling”

Daarbij moet ook vermeld worden:

“Dit rapport van examenvrijstelling ondersteunt de aanvraag voor vrijstellingen van de technische kwalificatie (benaming van de technische kwalificatie) gegeven door (volledige naam van de instelling)”.

De “benaming van de technische kwalificatie” moet nauwkeurig aanduiden waarvoor de vrijstellingen worden gevraagd. Bijvoorbeeld “Graduaat mechanica - optie automechanica”

Het **opschrift** vermeldt tevens:

- het unieke kenmerk dat aan het document werd gegeven;
- het kopienummer, indien er meerdere kopieën van het verslag werden verspreid. Elke kopie moet inderdaad op dezelfde wijze als het originele document gecontroleerd worden;
- de herzieningsdatum.

Er moeten twee kopieën van het document gemaakt worden: het eerste is bestemd voor de instelling zelf en het tweede is bestemd voor het Directoraat-generaal Luchtvaart. Indien nodig mogen nog andere kopieën worden gemaakt.

De **aanhef** bevat de uitleg over de bedoeling van het verslag, waartoe het zal dienen.

De **inhoudsopgave** is een opsomming van de hoofdstukken die vervolgens behandeld worden.

De **lijst van effectieve pagina's** vermeldt alle pagina's van het rapport van examenvrijstelling en vermeldt voor elke bladzijde de datum en het herzieningsnummer of het amendementsnummer
Bijvoorbeeld:

Bladzijde	Herziening	Datum	
1	Origineel	12 maart 2007	
2	Origineel	12 maart 2007	
3	Origineel	12 maart 2007	
...	...	...	

De **lijst van effectieve pagina's** vermeldt tevens de namen van de personen die betrokken zijn bij de opstelling van het rapport van examenvrijstelling en maakt de goedkeuring van het verslag door het Directoraat-generaal Luchtvaart mogelijk.

Bijvoorbeeld:

Vorbereid door:	Nagekeken door:	Toegestaan door:	Goedgekeurd door:
Naam	Naam	Naam	Naam
Handtekening	Handtekening	Handtekening	Handtekening
Datum	Datum	Datum	Datum
<i>Persoon belast met opstellen van het verslag</i>	<i>Persoon belast met het nazicht voor conformiteit</i>	<i>Verantwoordelijke binnen de instelling</i>	<i>Gereserveerd vak voor de bevoegde overheid</i>

Het **overzicht van de herzieningen** geeft de lijst van inlichtingen over elke herziening: het kenmerk van de herziening, de datum ervan en een korte beschrijving van de wijzigingen.

De **distributielijst** is de lijst van personen voor wie de kopieën van het verslag zijn bestemd. Elke kopie wordt toegekend aan één enkele bestemming. De bestemming kan uiteraard ook een dienst zijn, bijvoorbeeld de dienst kwaliteit.

Inhoud van het rapport van examenvrijstelling

Het verslag moet een "verklaring van naleving" bevatten. Daarin moet, voor elk onderwerp van theoretische kennis voor een categorie van bewijzen, gepreciseerd worden waar de evenwaardige norm in de technische kwalificatie gevonden kan worden. Die verklaring van naleving mag gegeven worden in een tabel, zoals in het voorbeeld hieronder.

Evenwaardigheid betekent dat de inhoud identiek is aan wat de verordening bepaalt en dat het niveau ten minste even hoog is.

In principe is het mogelijk om vrijstellingen te krijgen voor alle onderwerpen die behoren tot de basiskennis.

Als er een evenwaardige norm gevonden wordt, mag er voor die bepaalde materie een vrijstelling verleend worden. Dan moet met andere woorden de aanvrager die deze technische kwalificatie heeft, voor dat vak geen examen meer afleggen, omdat hij reeds het vereiste kennisniveau heeft.

Maar uiteraard komt het opleidingsprogramma of het niveau niet altijd overeen met de vereisten. Wanneer het dan onmogelijk is om een evenwaardige norm te vinden, wordt dit ook in het verslag vermeld.

Als er geen evenwaardigheid is, kan er geen vrijstelling verleend worden en moet er wel examen afgelegd worden voor een Part-147 erkende instelling of voor de bevoegde overheid.

Voorbeeld:

Benaming van de technische kwalificatie: Graduaat mechanica - optie automechanica						
Theoretische kennis						
Module 1 Wiskunde			Niveaus			
Submodule	Onderwerp	Evenwaardige norm	Familiarisatie – niveau 1	Algemene kennis – niveau 2	Gedetailleerde kennis – niveau 3	Geen evenwaardige norm
1.3 Meetkunde a)	Eenvoudige meetkundige constructies	Cursussen wiskunde van M. Durand, Hoofdstuk II Basisvormen	☐	☒	☐	☐

1. De tabel “verklaring van naleving” moet ook het exacte kenmerk en de einddatum van het programma voor technische kwalificatie vermelden.
2. De tabel “verklaring van naleving” moet voor een gegeven categorie van bewijzen alle modules van de basiskennis vermelden. Bijvoorbeeld moeten voor de categorie B1.1 alle onderwerpen van de theoretische kennis, namelijk de modules 1, 2, 3, 4, ... en 17, gegeven worden.
3. Voor elk onderwerp moet duidelijk aangegeven worden waar de evenwaardige norm gevonden kan worden en op welk niveau het onderwerp gegeven wordt. Als er niets evenwaardigs kan gevonden worden, wordt het laatste vakje op de lijn aangevinkt.

Opgvolging van het rapport van examenvrijstelling

Voor de opvolging van het rapport van examenvrijstelling moet de instelling er zich toe verbinden om via een communicatieverantwoordelijke aan het Directoraat-generaal Luchtvaart elke verandering mee te delen die de verleende vrijstellingen zou kunnen wijzigen.

Opgvolging is nodig bij een verandering binnen de instelling (bijvoorbeeld adresverandering), bij wijzigingen aan het verslag zelf en bij een wijziging van de reglementering.

Ook elke verandering in de inhoud van de technische kwalificatie moet aan het Directoraat-generaal Luchtvaart worden meegedeeld voor opvolging en eventuele wijzigingen van de verleende vrijstellingen.

Wanneer de inhoud van het verslag gewijzigd wordt, dient vooreerst de herzieningsdatum aangepast te worden naar de datum van de wijzigingen.

De lijst van effectieve pagina's moet eveneens aangepast worden:

Page	Herziening	Datum	
1	Origineel	12 maart 2007	
2	Herziening 01	18 september 2008	
3	Herziening 01	18 september 2008	
...	...	...	

Er moet ook een nieuwe lijst opgemaakt worden van de personen die bij het herzieningsproces betrokken zijn. Die lijst maakt de goedkeuring van het verslag door het Directoraat-generaal Luchtvaart mogelijk.

Het overzicht van de herzieningen wordt bijvoorbeeld als volgt aangevuld:

Herziening	Datum	Commentaren
Origineel	12 maart 2007	Oorspronkelijk document
Herziening 01	18 september 2008	Wijziging van het cursusprogramma

Uiteraard kunnen minder belangrijke wijzigingen voorkomen in de inhoudsopgave, wanneer bladzijden worden toegevoegd.

De nieuwe bladzijden en 2 exemplaren van de lijst van effectieve pagina's worden voor goedkeuring aan het Directoraat-generaal Luchtvaart overgemaakt.